

Valstybinė lietuvių kalbos komisija

2011 metų veiklos ataskaita

Vilnius, 2012

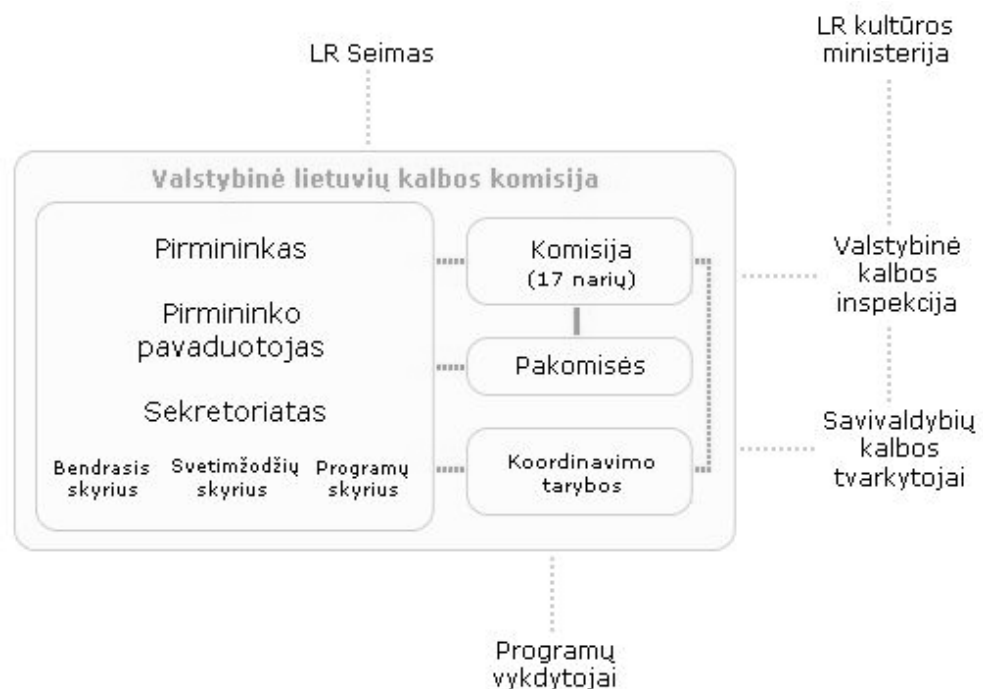
Valstybinė lietuvių kalbos komisija

Valstybinė lietuvių kalbos komisija (toliau – Kalbos komisija) yra Lietuvos Respublikos Seimo įsteigta valstybės įstaiga. Jos veiklos pobūdis, uždaviniai, funkcijos ir sandara nustatyti 2001 m. lapkričio 20 d. Lietuvos Respublikos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatyme (Žin., 2001, Nr. 102-3628; Nr. 83-2985, 115-4281) ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. IX-2232 (Žin., 2004, Nr. 81-2887).

Kalbos komisiją sudaro 17 Seimo skiriamų narių – aukštųjų mokyklų dėstytojų, mokslo institutų, kultūros įstaigų darbuotojų. Iš jų etatiniai darbuotojai yra 2 – Kalbos komisijos pirmininkas ir pavaduotojas. Kalbos komisijos nutarimai ir kiti sprendimai kalbos klausimais priimami komisijos posėdžiuose.

Kalbos komisijos sekretoriatas rengia nutarimų ir rekomendacijų projektus, kitą komisijos ir pakomisių posėdžiuose svarstomą medžiagą, atlieka kalbos programų koordinavimo ir administravimo darbus, administruoja Lietuvos Respublikos terminų banko informacinę ir organizacinę sistemą, tvarko Kalbos konsultacijų banką, konsultuoja visuomenę įvairiais kalbos klausimais, rūpinasi kalbinės informacijos sklaida.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sandara ir ryšiai su kitomis institucijomis

Kalbos komisijos 2011 m. veikla pagal nustatytas funkcijas

1. Koordinuoja ir administruoja kalbos programas

2011 m. toliau vykdyta Valstybinės kalbos norminimo, vartojimo, ugdymo ir sklaidos 2006–2015 m. programa (kodas 2.9), programa „Teisinė ir administracinė valstybinės kalbos priežiūra“ (kodas 1.5) ir pradėta vykdyti Lietuvių bendrinės kalbos, tarmių ir kitų kalbos atmainų funkcionavimo ir kaitos tyrimų 2011–2020 m. programa (kodas 2.1). Sprendimus dėl kalbos programų vykdymo eigos, tvarkos, ir finansavimo priima Kalbos programų koordinavimo taryba, programų koordinavimo ir administravimo darbus atlieka Kalbos komisijos Programų skyrius.

Vykdamas *Valstybinės kalbos norminimo, vartojimo, ugdymo ir sklaidos 2006–2015 m. programą* ypač daug dėmesio skirta valstybinės kalbos funkcionalumui viešajame gyvenime skatinti, efektyviam visuomenės kalbiniam švietimui ir ugdymui užtikrinti, kalbos mokslo ir taikomiesiems tyrimams bei jų rezultatų plėtrai (žr. 1 priedą). Iš programos lėšų baigtas rengti „Aiškinamasis teisės terminų žodynas“, vietovardžių žodynas „Pasaulio vietovardžiai. Azija I“. Ir visuomenei, ir kalbotyros specialistams naudinga turėtų būti 2011 m. pagal projektą „Lietuvos piliečių vardų mokslinė analizė ir vardų normų rekomendacijų rengimas“ sukurta Kalbos komisijos pasvėtinė *vardai.lt*. Parengta Sauliaus Ambrazo monografija „Būdvardžių darybos raida“, sukurta elektroninė Lietuvių literatūros ir tautosakos institute sukauptų mįslių duomenų bazė, baigti rengti Konstantino Sirvydo „Punktų sakymų“ ir Alberto Kojalavičiaus-Vijūko „Lietuvos herbyno“ moksliniai leidimai ir kt.

2011 metais nupirka 29 pavadinimų 1140 lituanistinių leidinių, jie nemokamai perduoti aukštųjų universitetinių mokyklų, kolegijų, apskričių, valstybinės reikšmės ir savivaldybių viešosioms bibliotekoms.

Toliau remtas specialybės kalbos dėstymas aukštosiose mokyklose, mokslo tiriamieji projektai, valstybinės kalbos kursai kitakalbiams Lietuvos gyventojams. Taip pat remtas Visagino miesto visuomeninės televizijos „Russkaja volna“ kiekvienos darbo dienos žinių santraukos lietuvių kalba rengimas ir žurnalo „Gimtoji kalba“ teminių puslapių „Lietuvių bendrinės kalbos ir kitų kalbos atmainų funkcionavimas ir kaita. Valstybinės kalbos normų sklaida“ rengimas, publikavimas ir platinimas.

Valstybinės kalbos norminimo, vartojimo, ugdymo ir sklaidos 2006–2015 m. programą vykdė 24 institucijos (42 projektai) (žr. 1 priedą).

Iš *Lietuvių bendrinės kalbos, tarmių ir kitų kalbos atmainų funkcionavimo ir kaitos tyrimų 2011–2020 m. programos* lėšų remti tyrimai, padėsiantys tiksliau įvertinti kintančią dabartinės kalbos ir jos atmainų situaciją, numatyti kalbos raidos procesus ir planuoti kalbos tvarkybos veiklą. 2011 m. pradėti vykdyti Europos Sąjungos dokumentų kalbos, bendrinės kalbos normų ir šnekamosios kalbos kirčiavimo tendencijų, emigrantų kalbos, tarmių leksikos ir fonetikos pokyčių ir kt. moksliniai tyrimai. Parengta Lietuvių mokslo kalbos tekstyno lingvistinio anotavimo metodika ir išleistas kompiuterinis žodynas „Lietuvių tarmės. 3 dalis / Lithuanian dialects. Volume 3“.

Lietuvių bendrinės kalbos, tarmių ir kitų kalbos atmainų funkcionavimo ir kaitos tyrimų 2011–2020 m. programą vykdė 3 institucijos (9 projektai) (žr. 2 priedą).

Iš programos „*Teisinė ir administracinė valstybinės kalbos priežiūra*“ finansuota Kalbos komisijos sekretoriato veikla.

2011 m. priimti penki kalbos programų koordinavimą ir administravimą reglamentuojantys Kalbos komisijos protokoliniai nutarimai: Nr. PN-9 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2010 m. gruodžio 9 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-10 „Dėl Kalbos programų įgyvendinimo tvarkos aprašo“ pakeitimo“, Nr. PN-10 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1996 m. vasario 8 d. posėdžio protokolinio nutarimo „Dėl Koordinavimo tarybos ir Ekspertų tarybos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“, Nr. PN-11 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2010 m. gruodžio 9 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-10 „Dėl Kalbos programų įgyvendinimo tvarkos aprašo“ pakeitimo“, Nr. PN-12 „Dėl Kalbos programų koordinavimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ ir Nr. PN-13 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos ekspertų veiklos nuostatų patvirtinimo“.

Koordinuodama ir administruodama programą Kalbos komisija atliko 158 viešųjų pirkimų procedūras, suorganizavo 2 lituanistikos mokslinių tyrimų konkursus, 31 paraiškos ekspertizę (59 ekspertizės), įvertino projektų vykdytojų pateiktas 137 ketvirčių, 34 metines ir 19 baigiamųjų ataskaitų. Suorganizuotos 132 metinių ir baigiamųjų ataskaitų ekspertizės, 68 vertinti pateiktų leidinių rankraščių ekspertizės, gautos 163 recenzijos (žr. 4 priedą).

Atlikti kiti organizaciniai darbai: surengti 9 Kalbos programų koordinavimo tarybos posėdžiai (žr. 1 priedą), parengti 6 tvarkų aprašai, tvarkyta 20 dokumentų registrų, parengta 452 raštai programų vykdytojams.

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (2011 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 480 redakcija) patvirtinta Strateginio planavimo metodika, parengta Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2011 metų veiklos ataskaita. Joje aptarta vykdyta veikla ir pasiekti rezultatai, pateikta išsami informacija apie vertinimo kriterijų įvykdymą. Iš šios ataskaitos matyti, kad dauguma efekto, rezultato ir produkto kriterijų įvykdyti 100 procentų.

Kalbos programų lėšos

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2011 m. vasario 2 d. nutarimu Nr. 138 kalbos programų darbams atlikti skyrė 2815,0 tūkst. Lt, iš jų:

Valstybinės kalbos norminimo, vartojimo, ugdymo ir sklaidos 2006–2015 m. programai – 1405,0 tūkst. Lt;

Lietuvių bendrinės kalbos, tarmių ir kitų kalbos atmainų funkcionavimo ir kaitos tyrimų 2011–2020 m. programai – 360,0 tūkst. Lt;

programai „Teisinė ir administracinė valstybinės kalbos priežiūra“ – 1050,0 tūkst. Lt (darbo užmokestis – 629,0 tūkst. Lt, soc. draudimo įmokos – 194,9 tūkst. Lt, prekės ir paslaugos – 225,1 tūkst. Lt, darbdavių socialinė parama pinigais – 1,0 tūkst. Lt).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2011 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 959 patikslino Kalbos komisijos asignavimų paskirstymą pagal programas (iš 2.1 ir 2.9 programų 28,0 tūkst. Lt perkelti į 1.5 programą).

2011 m. skirtos lėšos panaudotos pagal paskirtį. Dauguma 2.1 ir 2.9 programų priemonės vykdančių institucijų skirtus asignavimus panaudojo 100 procentų. Vilniaus universitetas, Vilniaus dailės akademija, Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvos Jono Žemaičio karo akademija ir Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas metų pabaigoje Kalbos komisijai iš viso grąžino 15,4 tūkst. Lt. Šios institucijos lėšų nepanaudojo dėl darbuotojų ligos ar motinystės atostogų, mažesnių, negu buvo planuotos, komandiruočių ir paslaugų išlaidų, pakoreguotų studijų planų ir kt.

2. Teikia Seimui, Respublikos Prezidentui, Vyriausybei, ministerijoms ir kitoms institucijoms siūlymus ir išvadas dėl kalbos politikos, Valstybinės kalbos įstatymo įgyvendinimo, teisės aktų kalbos ir (ar) terminijos

Siūlymai ir išvados dėl teisės aktų

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui pateiktas Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo pakeitimo įstatymo naujos redakcijos projektas. Komitetui taip pat pateiktos išvados dėl visuomenės atstovų siūlymų keisti kai kurias šio įstatymo nuostatas. Daugumai tų nuostatų nepritarta dėl neaiškios ar klaidingos motyvacijos. Dalyvauta 2 komiteto posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomas įstatymo projektas.

Pritarta Energetikos ministerijos teiktam įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo įgyvendinimo“ 3 str. pakeitimo“ projektui, kuriame patikslintas kalbų vartojimo veiklos branduolinės energetikos srityje reglamentavimas ir taip užtikrinama valstybinį šios srities reglamentavimą ir priežiūrą vykdančių institucijų teisė gauti dokumentus valstybine kalba.

Seimo Užsienio reikalų komitetui pateikta pastabų dėl Lietuvos Respublikos vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projekto. Dalyvauta komiteto posėdyje, kuriame buvo svarstomas šis projektas.

Pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektui „Dėl tautinių mažumų politikos plėtros 2011–2019 metų programos patvirtinimo“.

Kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja Jūratė Palionytė dirbo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos sudarytoje darbo grupėje, kuri Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu parengė Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo koncepcijos projektą.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai pateikta pastabų dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2000 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. 405 „Dėl išorinės reklamos įrengimo tipinių taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto. Raštu ir žodžiu dviejuose ministerijos organizuojuose

posėdžiuose kartu su Vilniaus savivaldybės, kalbinės visuomenės atstovais pateikta argumentų, kodėl taisyklėse būtina nuostata, kad su savivaldybių tarnybomis (tarp jų ir kalbos) turi būti derinama išorinė reklama. Ministerija atsižvelgė tik į verslininkų interesus, todėl minėta nuostata į taisykles nebuvo įtraukta.

Suderinti trys Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymų dėl įvairių kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentų projektai, pateikta pastabų.

Pritarta švietimo ir mokslo ministro įsakymo „Dėl Mokyklų pavadinimų sudarymo ir rašymo taisyklių patvirtinimo“ projektui.

Lietuvos savivaldybių asociacijai raštu pateikta Kalbos komisijos nuomonė, kad, svarstant Finansų ministerijos keliamą klausimą dėl kai kurių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų priskyrimo prie savarankiškųjų savivaldybių funkcijų, būtina atkreipti dėmesį, jog prie pastarųjų funkcijų netikslinga priskirti valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolę.

Užsienio reikalų ministerijos surengtame pasitarime (dalyvavo Bendrojo skyriaus vedėja Regina Dobelienė) dėl Regioninių ir mažumų kalbų chartijos pareikšta Kalbos komisijos nuomonė, kad chartija neatspindi pakitusios Europos realybės ir jos skelbiami tikslai lietuvių kalbai gali turėti neigiamos įtakos.

Pritarta Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos parengtam Trečiojo pranešimo apie Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje pagal Konvencijos 25 straipsnį projektui (anksčiau pateikta duomenų pagal Kalbos komisijos kompetenciją).

Siūlymai dėl valstybinės kalbos mokymo, vartojimo ir kt.

Gavus Vilniaus universiteto raštą, kuriame išdėstyta seniai egzistuojanti valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų testų rengimo, kitakalbių egzaminavimo, kalbos mokėjimą patvirtinančių dokumentų valstybinio įteisinimo problema, pasiūlyta ją aptarti Švietimo, mokslo ir kultūros komitete kartu su visų suinteresuotų institucijų atstovais. Komiteto posėdyje spręsti problemą pavesta Švietimo ir mokslo ministerijai.

Dėl neaiškios Civilinio kodekso sąvokos (*preziumuoti*) parašyti raštai Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui ir Seimo Teisės departamentui – atkreiptas šių institucijų dėmesys į teisės aktų kalbos tikslumo ir aiškumo būtinybę.

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete kartu su Teisingumo ministerijos atstovais aptarti kai kurie asmenvardžių rašymo dokumentuose klausimai. Dalyvauta (Kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja J. Palionytė, Bendrojo skyriaus vyriausioji specialistė Aistė Pangonytė, Vardyno pakomisės pirmininkė dr. Alma Ragauskaitė ir pakomisės narys dr. Laimutis Bilkis) Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos surengtoje apskritojo stalo diskusijoje „Asmenvardžių rašyba – ar tinkamai nubrėžta riba tarp žmogaus ir valstybės interesų“. Svarstyta galimybė paprastinti pavardžių keitimo tvarką, nagrinėtos su laisvu asmenų judėjimu ir mišriomis santuokomis susijusios asmenvardžių registravimo problemos, užsienyje gimusių vaikų vardų užrašymo ir perrašymo ypatumai, aptarti kiti asmenvardžių teikimo dokumentuose klausimai.

Iš kelių savivaldybių gavus pranešimų apie kai kuriuose registruose iškraipomus savivaldybių pateiktus duomenis (gatvių pavadinimuose asmenų vardai įrašomi sutrumpinti, todėl kyla nesusipratimų dėl duomenų neatitikimo), kreiptasi į VĮ Registrų centrą su prašymu visuose registruose teikti oficialiasias asmenvardinės kilmės gatvių pavadinimų formas.

3. Nustato lietuvių kalbos tvarkybos kryptis, nagrinėja visuomenei svarbius kalbos kultūros, kalbos vartosenos ir norminimo klausimus ir priima dėl jų sprendimus, užtikrina kalbos normų sklaidą

Taikomieji kalbos tyrimai

Kalbos komisijos užsakymu atlikti 2 taikomieji dabartinės lietuvių kalbos tyrimai (atlikta Lietuvos gyventojų vardų mokslinė analizė ir parengta būdvardžių darybos raidos monografija),

pradėti vykdyti 3 tyrimai (Europos Sąjungos dokumentų kalbos, emigrantų kalbos ir jaunimo kirčiavimo polinkių) (žr. 1 ir 2 priedus).

Nutarimai ir protokoliniai nutarimai

2011 metais įvyko 85 ekspertų pakomisių posėdžiai (žr. 3 priedą), 7 Kalbos komisijos posėdžiai (žr. 5 priedą). Komisijos posėdžiuose priimti:

8 norminamieji nutarimai:

Nr. N-1 (122) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 48 „Dėl valstybių pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. N-2 (123) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1977 m. rugpjūčio 28 d. nutarimo Nr. 63 „Dėl Lietuvos vietovardžių sąrašo“ papildymo“,

Nr. N-3 (124) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2007 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. N-4 (113) „Dėl valdų ir kraštų pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. N-4 (125) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 48 „Dėl valstybių pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. N-7 (128) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 48 „Dėl valstybių pavadinimų“ papildymo“,

Nr. N-8 (129) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1996 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 54 „Dėl valstybių sostinių pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. N-9 (130) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2007 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 4 (113) „Dėl valdų ir kraštų pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. N-10 (131) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 48 „Dėl valstybių pavadinimų“ pakeitimo“;

8 norminamieji rekomendacinio pobūdžio protokoliniai nutarimai:

Nr. PN-1 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2008 m. spalio 2 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-6 „Dėl valstybių gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. PN-2 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2009 m. gegužės 14 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-3 „Dėl valdų ir kraštų gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. PN-3 (K-21) „Dėl rekomendacijos „Dėl kai kurių įvardžiuotinių formų kirčiavimo“,

Nr. PN-4 „Dėl Svetimžodžių atitikmenų sąrašo papildymo“,

Nr. PN-5 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2009 m. gegužės 14 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-3 „Dėl rekomendacijos „Dėl valdų ir kraštų gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. PN-6 „Dėl rekomendacijos „Dėl stotelių pavadinimų sudarymo ir rašymo“,

Nr. PN-7 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2008 m. spalio 2 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-6 „Dėl valstybių gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“,

Nr. PN-8 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2009 m. gegužės 14 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-3 „Dėl rekomendacijos „Dėl valdų ir kraštų gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“.

Įvairių kalbos klausimų svarstymas pakomisių posėdžiuose

Vardyno pakomisė (12 posėdžių), be 8 nutarimų ir 6 protokolinių nutarimų projektų, dar apsvarstė rekomendacijos dėl seniūnaitijų pavadinimų sudarymo ir rašymo projektą, probleminius vardų, pavardžių ir vietovardžių (gyvenamųjų vietų, gatvių pavadinimų) norminimo klausimus. Suorganizuota Kalbos komisijos užsakymu P. Kimbrio parengto Šventųjų ir palaimintųjų vardų sąrašo ekspertizė (pastabų pateikė klasikinių kalbų ir akcentologijos specialistai), sąrašas svarstytas Vardyno pakomisės ir kviestinių ekspertų posėdžiuose.

Išnagrinėjus didžiųjų miestų savivaldybių kalbos tvarkytojų pateiktą medžiagą apie transporto stotelių pavadinimus, parengta ir priimta rekomendacija „Dėl stotelių pavadinimų sudarymo ir rašymo“.

Teisingumo ministerijai pateiktos Vardyno pakomisės rekomendacijos dėl dvigubų pavardžių darybos.

Žodyno pakomisė (16 posėdžių) svarstė teorinius ir praktinius leksikos kodifikavimo klausimus. Nuspręsta siūlyti Kalbos komisijai pertvarkyti Didžiųjų kalbos klaidų sąrašo Neteiktinų svetimybų ir jų darinių, Nevartotinų naujųjų svetimybų skyrius po to, kai bus apsvarstytas „Kalbos patarimų“ knygelės „Leksika“ pataisytas ir papildytas leidimas. Pakomisė apsvarstė apie 8 tūkst. leksikos vienetų (senųjų svetimybų) iš „Lietuvių kalbos žodyno“, atrinko per 1,5 tūkst. žodžių, kuriais galėtų būti papildytas naujas „Kalbos patarimų“ knygelės leidimas. Pradėti peržiūrėti ir knygelėje pateikti įvairių sričių terminai ir jų atitikmenys.

Laikinosios „Vertimo vadovo“ pakomisės posėdžiuose (6) svarstyti kai kurie probleminiai „Europos Sąjungos institucijų vertimo vadovo“ klausimai (rašyba, skyryba, leksika).

Apie Terminologijos pakomisės darbą žr. 4 p.

Ekspertinės išvados raštu įvairiais kalbos klausimais

Per metus parengta apie 300 ekspertinių išvadų dėl asmenvardžių, vietovardžių, sąvokų ir kt. Iš civilinės metrikacijos įstaigų ir asmenų buvo gauta daug klausimų dėl ketinamų keisti vardų ir pavardžių, iš savivaldybių – dėl gyvenamųjų vietų, gatvių ir seniūnaitijų pavadinimų taisyklų.

Lietuviškosios „Vikipedijos“ administratoriui paaiškinta, kaip šios enciklopedijos straipsniuose turėtų būti vartojami kitų šalių tradiciniai lietuviški vietovardžiai – jiems teiktina pirmenybė.

Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos prašymu peržiūrėta vertėjams numatyta teikti medžiaga apie karalių vardus ir prievardžius, antikinius, įmantrius vardus, gyvūnų vardus, taip pat vardų bei pavardžių keitimą.

Kalbos konsultacijų banko pildymas

Kalbos konsultacijų bankas – Kalbos komisijos svetainėje VLKK.lt skelbiama telefonu, elektroniniu paštu ir internetu gaunamų klausimų ir parengtų atsakymų duomenų bazė.

2011 metais Konsultacijų bankas papildytas 746 naujais įrašais (metų pabaigoje bazėje buvo per 9 900 antraštinių žodžių). Redaguoti 1927 įrašai, pagal lankytojų pastabas koreguota 70 įrašų.

Kas mėnesį apibendrinami banko lankytojų atliekamos paieškos rezultatai, sudaromas visuomenei aktualiausių klausimų dvidešimtukas, jis skelbiamas Komisijos svetainės „Naujienu“ skyriuje. 2011 m. daugiausia ieškota žodžio *pilnai* (1101 kartą), dažnai tikrintas žodis *įtakoti* (913 kartų), daug ieškota ir kitų leksikos dalykų (*ofiso* – 614 kartų, *failo* – 571 kartą, *marketingo* – 557 kartus). Iš sintaksės dalykų dažniausiai ieškota junginių *būti kuo* (806 kartus), *tapti koku* (754), *polinksnio dėka* (797), žodžio *atstovauti* (698) valdymo.

Terminų banko informacinės ir organizacinės sistemos administravimas

Terminų banko informacinės ir organizacinės sistemos administravimas pavestas Kalbos komisijos sekretoriato Svetimžodžių keitimo lietuviškais atitikmenimis skyriui. Per metus Lietuvos Respublikos terminų banke (<http://terminai.vlkk.lt>) paskelbti 1448 aprobuotų teisės aktuose vartojamų ar teikiamų vartoti terminų straipsniai (128 terminų straipsnių rinkiniai), taip pat 12 teiktinų (3 terminų straipsnių rinkiniai) ir 7 neteiktinų (3 terminų straipsnių rinkiniai) teisės aktų terminų straipsniai.

Be teisės aktų terminų, Terminų bankas pildytas Kalbos komisijos teigiamai įvertintų terminų žodynų duomenimis. 2011 m. visuomenei per Terminų banką tapo prieinami „Paukščių pavadinimų žodyno“, žodyno „Veterinarinės anatomijos, histologijos ir embriologijos terminai“, „Medicininės histologijos ir embriologijos vardyno“ duomenys (daugiau kaip 36000). Į LRTB tarpinę duomenų bazę įvesta daugiau kaip 11000 terminų straipsnių iš „Aiškinamojo elektrotechnikos terminų žodyno“.

Iš viso 2011 m. pabaigoje Terminų banką sudarė 192338 terminų straipsniai: 7660 aprobuoti, 183551 teiktinas, 1127 neteiktini.

2011 m. rūpintasi ne tik papildyti Terminų banką, bet ir tobulintas anksčiau paskelbtų sisteminių žodynų duomenų teikimas. Buvo pertvarkyti 2 žodynų („Žuvų pavadinimų žodyno“, „Žinduolių pavadinimų žodyno“) duomenys – terminų straipsniai susieti tam tikrais ryšiais, atsižvelgiant į sistematiką. Tokiu būdu Terminų banko vartotojams užtikrinama ne tik išsami terminologinė, bet ir dalykinė informacija, sudaroma galimybė patogiau naudotis sisteminių žodynų duomenimis.

Tikrintos, tikslintos, pildytos į LRTB pateiktų terminų straipsnių (jų rinkinių) ekspertizės (per 150 terminų straipsnių), į LRTB sistemą surašytos Terminologijos pakomisės pastabos, išdėstytos per terminų straipsnių svarstymą posėdžiuose (1500 terminų straipsnių). Taip pat tikrinta terminų straipsnių (jų rinkinių) parengimo kokybė po ekspertizės ir Terminologijos pakomisės posėdžių, prieš teikiant Kalbos komisijai aprobuoti (apie 2000 terminų straipsnių). Tikrintos, tikslintos, pildytos terminų žodynų, terminų standartų kalbininkų terminologų ir dalykininkų recenzijos (19), pateikta papildomų terminologinių pastabų.

2011 m. atliekant LRTB informacinės sistemos priežiūrą palaikyti ryšiai su Seimo Informacinių technologijų departamentu. Bendradarbiauta su Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos instituto Informatikos metodologijos skyriumi terminų, kurių šaltinis – terminų žodynai, pateikimo Terminų banke klausimais. Pagal pateiktas valstybės institucijų terminijos komisijų pastabas taisyti Terminų banke skelbiami terminų straipsniai, t. y. tikslintos šaltinių nuorodos, tikslintos, pildytos ir (ar) redaguotos sąvokų apibrėžtys ir kt. (apie 400 terminų straipsnių). Institucijų terminijos komisijų atstovai raštu ir žodžiu konsultuoti duomenų pateikimo į LRTB klausimais.

Kalbos normų ir kitos kalbinės informacijos skelbimas Kalbos komisijos svetainėje

Atnaujinti ir nuolat pildyti beveik visi svetainės VLKK.lt skyriai. Sukurti nauji skyriai „Bendradarbiavimas“, „Vaizdo įrašai“, iš esmės atnaujintas skyrius „Terminų bankas“, sukurtas naujas skyrius „Nutarimai“ poskyris „Terminija“.

Per metus Kalbos komisijos svetainėje paskelbti 129 naujienų pranešimai, prenumeratoriams išsiųsti 26 naujienų pranešimai, atliktos 33 apklausos, tarp jų dėl kai kurių svetimžodžių atitikmenų, dėl „Kalbos patarimų“ knygelių ir internetinio Kalbos konsultacijų banko poreikio.

Svetainę per 2011 metus aplankė daugiau kaip pusė milijono unikalių lankytojų (iš viso 1,4 mln. apsilankymų). Peržiūrėta daugiau kaip 5 mln. puslapių rodinių.

Daug dirbta kartu su Lietuvos Respublikos piliečių vardų sąvado kūrėjais – surašyta VLKK.lt pāsvetainė VARDAI.vlkk.lt (metų pabaigoje parengta skelbti, paskelbta 2012-ųjų sausio pradžioje).

4. Vertina ir tvirtina norminamuosius kalbos veikalus, terminijos šaltinius, teisės aktų terminus, konsultuoja institucijas ir asmenis terminų tvarkybos klausimais

Terminologijos pakomisės posėdžiuose (38) apsvartyta 1500, Kalbos komisijos posėdžiuose aprobuota 1448 teisės aktų ir jų projektų terminų straipsniai. Tai valstybės institucijų prižiūrimų sričių (finansų, viešojo saugumo, kultūros, teisės, ekonomikos, transporto, švietimo ir mokslo, komunikacijų, žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto, socialinės apsaugos, užimtumo ir darbo sąlygų, energetikos, aplinkos, sveikatos, statistikos, lošimų ir loterijų, tarptautinių santykių, gynybos) terminai. Juos pateikė 24 valstybės institucijų terminijos komisijos (žr. 6 priedą).

Pakomisės posėdžiuose apsvartyti 5 terminų žodynai ir 5 Lietuvos terminų standartai. Komisijos posėdžiuose teigiamai įvertinti 2 žodynai, aprobuoti 3 standartai (kiti pakomisės posėdžiuose apsvartyti žodynai ir standartai taisomi).

Apsvarstyta per 300 kitų sričių terminų, tarp jų Europos farmakopėjos nomenklatūra, „NATO standartizacijos terminų aiškinamojo žodyno“ aprobuotų terminų keitiniai.

Elektroniniu paštu ir telefonu suteikta apie 600 konsultacijų terminijos, svetimžodžių keitimo klausimais. Daugiausia konsultuoti Europos Sąjungos institucijų vertėjai, redaktoriai,

terminologai, taip pat Lietuvos institucijų valstybės tarnautojai, privačių įstaigų darbuotojai, kiti interesantai.

Konsultuoti žodynų rengėjai terminologijos, taip pat žodynų rengimo klausimais.

Teisės aktų terminų derinimas vieno langelio principu

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 7 d. nutarimą Nr. 998 „Dėl Europos Sąjungos teisės aktų projektų terminų lietuvių kalba derinimo“ (Žin., 2010, Nr. 84-4417) koordinuotas Europos Sąjungos institucijų pateiktų teisės aktų projektų terminų lietuvių kalba derinimas su Lietuvos valstybės institucijomis vieno langelio principu. Šį darbą atliko Kalbos komisijos sekretoriato Svetimžodžių keitimo lietuviškais atitikmenimis skyrius.

2011 m. antrą pusmetį iš Europos Sąjungos institucijų lietuvių kalbos padalinių buvo gauti pirmieji paklausimai. Iš viso suderinta 20 įvairių sričių terminų, dar 7 paklausimai buvo gauti metų pabaigoje ir išsiųsti derinti pagal kompetenciją Lietuvos valstybės institucijoms.

Pabrėžtina, kad visi paklausimai dėl Europos Sąjungos teisės aktų projektų terminų lietuvių kalba buvo gauti tik iš Europos Sąjungos institucijų terminologų. Lietuvos valstybės institucijos ir įstaigos Vyriausybės nutarime numatyta galimybe derinti neaiškius, netikslius ar netaisyklingus ES teisės aktų projektų lietuvių kalba, gaunamų per Lietuvos narystės ES informacinę sistemą (LINESIS), terminus nesinaudojo.

5. Rūpinasi lietuvių kalbos diegimu į informacines technologijas

Į Informacinės visuomenės plėtros 2011–2019 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 301, uždavinių įgyvendinimo priemonių sąrašą pasiūlyta įtraukti 2 priemones: parengti Vyriausybės nutarimo projektą dėl originalių lietuviškų arba lokalizuotų kompiuterinių programų naudojimo valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose, visose viešose interneto prieigos vietose; plėsti Kalbos komisijos įvertintų kalbos duomenų – LR terminų banko, Kalbos konsultacijų banko ir kitas bazes ir užtikrinti viešą jų prieigą.

Kalbos komisijos užsakymu parengta lietuvių mokslo kalbos tekstyno lingvistinio anotavimo metodika, atnaujintas lietuviško kompiuterinio šrifto „Palemonas“ kirčiavimo tvarkyklių paketas.

Rūpintasi lietuviškų kirčiuotų raidžių įtraukimo į *Unicode* standartą reikalais: dalyvauta (A. Pangonytė) Prezidentūroje ir Vyriausybėje vykusiuose posėdžiuose, kuriuose svarstytas šis klausimas, Vyriausybės sudarytai darbo grupei ir Lietuvos standartizacijos departamentui pateikta argumentacija dėl minėtų raidžių įtraukimo į *Unicode* būtinybę.

Kalbos komisijos pirmininkė Irena Smetonienė dalyvavo Seimo Europos reikalų, Informacinės visuomenės plėtros, Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų surengtuose klausymuose „Dėl kalbos technologijų strategijos ir lietuvių kalbos semantiniuose tinkluose“, kalbėjo diskusijoje.

Kartu su informatikos specialistu įvertinta sulietuvinta programa „Word 2010“. Recenzija, kurioje aptarti programos lietuvinimo trūkumai, pateikta UAB „Microsoft Lietuva“, paskelbta žiniasklaidoje.

I. Smetonienė ir Programų skyriaus vedėja Vilija Ragaišienė dalyvavo 6-iose Lietuvių kalbos informacinėje visuomenėje 2009–2013 m. programos koordinavimo tarybos posėdžiuose.

6. Skelbia rekomendacijas dėl svetimžodžių atitikmenų, rūpinasi kalbos paveldu – tarmių ir etninių vietovardžių išsaugojimu, raštijos paminklų publikavimu ir kt.

Tęsti svetimžodžių atitikmenų skelbimo visuomenei darbai. Svetimžodžių atitikmenų sąrašas papildytas 37 žodžiais (protokolinis nutarimas Nr. PN-4), kelias dešimtis svetimžodžių atitikmenų pasiūlyta teikti Konsultacijų banke. Kartu su „Delfio“ portalu praėjusių metų vasarą surengta akcija: portalo lankytojų prašyta siūlyti atitikmenis pluošteliai naujųjų svetimžodžių.

Kalbos komisijos užsakymu parengtas ir išleistas 1 kompiuterinis tarminis žodynas, sudaryta 1 tautosakos duomenų bazė, baigtas 1 patarmių fonetinis tyrimas, parengti 2 raštijos paminklai. Pradėtas 1 tarmių šaltinio rengimas ir 1 patarmių tyrimas, pildyta tarmių duomenų bazė. Pradėti 5 raštijos paminklų rengimo darbai. Dialektologinėse ekspedicijose sukaupta per 10 tūkst. tarminės medžiagos vienetų. Išsamiau apie šiuos darbus žr. 1 ir 2 prieduose.

7. Rūpinasi kalbos būkle švietimo įstaigose, visuomenės informavimo priemonėse, leidyboje, mokslo veikloje, viešajame gyvenime ir kitose srityse

Vadovėlių kalbos taisyklingumo vertinimas

Priimtas Kalbos komisijos nutarimas Nr. N-5 (126) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2003 m. gegužės 29 d. nutarimo Nr. 1 (86) „Dėl Bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo(si) dalykų vadovėlių kalbos taisyklingumo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Vadovėlių vertinimo pakomisė apsvarstė 41 bendrojo lavinimo vadovėlių (kai kurie vadovėliai kelių dalių, iš viso apsvarstyta 69 vadovėlių rankraščių knygos). Kalbos taisyklingumą patvirtinanti žyma iš karto suteikta 47 vadovėliams, 8 gražinti leidykloms taisyti (1 gražintas du kartus).

Visiškai atmestų vadovėlių (kurie trečią kartą neatitiktų taisyklingumo reikalavimų) 2011 m. nebuvo (tokių vadovėlių nėra jau trečius metus, taigi 2009–2011 metų vadovėlių rengimas, palyginti su 2007 ir 2008 metais, labai pagerėjęs). Kad vadovėlių kalba gerėja, matyti ir iš ekspertų pateiktų vadovėlių rankraščių recenzijų. Vadovėliuose paliekama mažiau kalbos klaidų, terminijos tvarkybos ir kt. trūkumų.

Sutvarkytos 89 vadovėlių kalbos recenzijos, parengti 52 raštai dėl vertinimo išvadų.

Kiti su švietimo įstaigomis susiję darbai

Kreiptasi į visų Lietuvos valstybinių aukštųjų mokyklų rektorius su prašymu, kad naujose studijų programose būtų skiriamas reikiamas dėmesys specialybės kalbos dėstymui.

Priimtas nutarimas Nr. 6 (127) „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1966 m. birželio 13 d. nutarimo Nr. 55 „Dėl Švietimo įstaigų pavadinimų darymo ir rašymo taisyklių“ ir jį keitusio nutarimo pripažinimo netekusiais galios“, nes švietimo ir mokslo ministro įsakymu buvo patvirtintos Mokyklų pavadinimų sudarymo ir rašymo taisyklės. Taisyklių projektas ekspertuotas kelis kartus, pateikta daug pastabų, jos aptartos su projekto rengėjais.

Iš Valstybinės kalbos norminimo, vartojimo, ugdymo ir sklaidos 2006–2015 m. programos lėšų finansuotas specialybės kalbos kurso dėstymas aukštosiose mokyklose (291 grupė, 11514 valandų), remti valstybinės kalbos mokymo kursai kitakalbiams Lietuvos gyventojams (žr. 1 priedą).

Kalbos konsultacijos internetu ir telefonu

Iš viso 2011 m. suteikta apie 36 300 kalbos konsultacijų, iš jų internetu 13 200, telefonu apie 23 100. Per dieną buvo atsakoma maždaug į 135 klausimus.

Bendras kalbos konsultacijų skaičius kasmet didėja (2011 suteikta apie 300 konsultacijų daugiau nei 2010).

Internetiniame Kalbos konsultacijų banke 2011 m. lankytasi 866 300 kartų. Per metus Konsultacijų banke peržiūrėta 2 mln. puslapių rodinių. Apibendrinti Konsultacijų banko lankytojų 2011 m. atliktos paieškos ir pateiktų užklausų rezultatai rodo, kad daugiausia domėtasi leksikos dalykais, leksikos klausimai sudaro 34 proc. visų klausimų. Labai padaugėjo sintaksės klausimų (30 proc. visų klausimų). Trečią ir ketvirtą vietą užima rašybos (11 proc.) ir skyrybos (10 proc.), penktą – žodžių darybos (7 proc.), toliau morfologijos (5 proc.), kirčiavimo ir tarties (1 proc.), kiti (2 proc.) dalykai.

Visuomenės kalbiniam švietimui skirtos priemonės

Kalbos komisijos užsakymu parengtas 1 terminų žodynas ir 1 vietovardžių žodynas, pradėtas rengti kitas vietovardžių žodyno tomas ir kalbotyros literatūros rodyklė, paskelbta 213 teminių spaudos leidinių puslapių, transliuotos 162 televizijos ir radijo laidos (žr. 1 priedą).

Nemokamai viešosioms bibliotekoms perduota 1140 visuomenės švietimui ir mokymui(si) skirtų lituanistinių leidinių.

Surengta per 10 Kalbos komisijos darbuotojų susitikimų su visuomene: skaitytos paskaitos, pranešimai konferencijose ir kt. renginiuose.

Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos renginyje Prezidentūroje pranešimą apie kalbos reikšmę valstybės gyvenimui skaitė Kalbos komisijos pirmininkė I. Smetonienė. Ji taip pat skaitė pranešimus Vilniuje ir Anykščiuose vykusiose Lituanistų sambūrio konferencijose.

I. Smetonienė ir Svetimžodžių skyriaus vedėja A. Ivanauskienė skaitė pranešimus Kauno kolegijos organizuotame seminare „Specialybės kalbos dėstymo aktualijos aukštojoje mokykloje“.

Lietuvių kalbos instituto Terminologijos centro spalio 12–13 d. organizuotoje tarptautinėje mokslinėje terminologijos konferencijoje „Terminologijos metodologija, jos taikymo dabartis ir ateitis“ A. Ivanauskienė skaitė pranešimą „Valstybinės lietuvių kalbos komisijos terminologijos darbas“, o Svetimžodžių skyriaus vyr. specialistas Alvydas Umbrasas – pranešimą „Rankraštinis teisės terminų žodynas (1920 m.)“.

A. Pangonytė skaitė pranešimą „Asmenvardžių ir vietovardžių rašymas civilinės būklės aktų įrašuose: probleminiai klausimai ir galimi jų sprendimo būdai“ Teisingumo ministerijos mokymo centro surengtame mokomajame seminare civilinės metrikacijos įstaigų darbuotojams (2 grupėms), taip pat pranešimą Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos surengtame knygos „Trakų didžiųjų ežerų vardynas“ pristatyme (Kalbos komisija vardyną apsvarstė 2010 m.).

Žiežmarių vidurinėje mokykloje vykusioje Kaišiadorių rajono mokyklų lietuvių kalbos mokytojų konferencijoje „Lietuvių kalbos situacija šiandieninėje mokykloje. Problemos ir aktualijos“, skirtoje Jono Jablonskio 150-osioms gimimo metinėms, Kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja J. Palionytė supažindino su Kalbos komisijos veikla, kalbos politikos aktualijomis.

I. Smetonienė dalyvavo Vilniaus knygų mugės metu vykusioje diskusijoje apie literatūros kūrinių kalbą.

Ketvirtą kartą surengtas nacionalinis konkursas „Švari kalba – švari galva“ (Kalbos komisija – viena iš konkurso rengėjų). Lietuvių kalbos žinias jame pasitikrino daugiau nei 8,5 tūkstančio 6–10 klasių moksleivių iš visos Lietuvos. Konkurso tikslas – skatinti moksleivius elektroninėje terpėje vartoti lietuviškus rašmenis ir taisyklingą lietuvių kalbą.

Kalbos komisija prisidėjo prie Seirijuose (Lazdijų r.) vykusios tarpdalykinės mokslinės konferencijos „Seirijų praeitis ir dabartis“, skirtos Gimtosios kalbos, spaudos ir knygos dienai ir Seirijų įkūrimo 500 metų sukakčiai paminėti, organizavimo. Konferencijoje dalyvavo Programų skyriaus vedėja V. Ragaišienė. Seirijų Antano Žmuidzinavičiaus gimnazijai ir Seirijų bibliotekai padovanota lituanistinių leidinių.

Tradicinio LTV kalbos grynuolių konkurso vertinimo komisijoje dalyvavo Kalbos komisijos pirmininkė Irena Smetonienė.

8. Bendradarbiauja su Kalbos inspekcija ir kalbos tvarkytojais, teikia konsultacijas kalbos vartosenos ir kalbos politikos klausimais

Kalbos inspekcijai persiūsta nagrinėti pagal kompetenciją apie 100 gautų skundų ir paklausimų, paprašyta patikrinti apie 10 įvairių galimai netaisyklingo kalbos vartojimo atvejų. Apsvarstyta Kalbos inspekcijos 2010 m. veiklos ataskaita.

Palaukiami ryšiai su savivaldybių kalbos tvarkytojais. Jiems suteikta per 300 konsultacijų el. paštu ir telefonu, iš jų gauta informacijos dėl transporto stotelių, seniūnaitijų pavadinimų ir kt.

9. Įgyvendina kitas teisės aktų nustatytas funkcijas

Surengti 6 Kalbos komisijos strateginio planavimo darbo grupės pasitarimai, parengtas institucijos strateginis 2011–2013 m. veiklos planas ir strateginio 2012–2014 m. veiklos plano projektas, 2010 m. veiklos ataskaita.

Kalbos komisijai atstovauta dviejose apylinkės teismo nagrinėtose bylose dėl asmenvardžių rašymo dokumentuose. Vilniaus apygardos administraciniame teisme laimėta byla prieš asmenį, kuris prašė panaikinti Kalbos komisijos atsakymą dėl Civiliniame kodekse vartojamos sąvokos.

Kalbos komisija dalyvauja daugiakalbystės Europoje tyrimo projekte „Europos kalbų lobynas. Daugiakalbystė visuomenės stabilumui ir klestėjimui“ (<http://languagerichblog.eu>). Projektas remiamas pagal Europos Sąjungos Mokymosi visą gyvenimą programą, jį vykdo daugiau kaip 30 partnerių konsorciumas. 2011 m. pabaigoje projektui buvo pateikta I. Smetonienės parengta Lietuvos kalbos politikos ir švietimo sistemos apžvalga.

Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato Lietuvių kalbos departamentas ir Kalbos komisija birželio 3 d. Lietuvos Respublikos Seime surengė Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos institucijų bei įstaigų terminologijos forumo steigiamąją konferenciją. Rengiantis konferencijai derintas forumo įstatų projektas, konferencijos darbotvarkė, atlikti kiti organizaciniai darbai. A. Ivanauskienė konferencijoje skaitė pranešimą apie ES teisės aktų projektų terminų derinimo per vieno langelio sistemą patirtį Lietuvoje. Konferencijos dalyviai įsteigė Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos institucijų bei įstaigų terminologijos forumą. Šis forumas – tai Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos institucijų bei įstaigų prižiūrimų ar tiriamų sričių specialistų tinklas, kuriuo bus siekiama veiksmingiau derinti Europos Sąjungos teisės aktų lietuvių kalba ir Lietuvos Respublikos teisės aktų terminiją, gerinti jos kūrimo ir tvarkymo sąlygas.

A. Ivanauskienė ir Kalbos komisijos Terminologijos pakomisės pirmininkė Albina Auksoriūtė išrinktos į Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos institucijų bei įstaigų terminologijos forumo koordinavimo grupę. Lapkričio 16 d. A. Ivanauskienė ir A. Auksoriūtė dalyvavo šios grupės vaizdo konferencijoje, vykusioje Europos Komisijos atstovybėje Lietuvoje, apibendrino ES teisės aktų projektų lietuvių kalba terminų derinimo patirtį per vieno langelio sistemą, aptarė šio darbo problemas.

2011 m. gegužės 4–6 d. Vienoje vykusioje Jungtinių Tautų Geografinių pavadinimų ekspertų grupės (UNGEEN) 26-ojoje sesijoje dalyvavo Kalbos komisijos, kaip geografinių pavadinimų norminimo institucijos Lietuvos Respublikoje, atstovės J. Palionytė ir A. Pangonytė. Sesijoje išklaustytos ir aptartos UNGEEN sekretoriato, teritorinių bei kalbinių skyrių, darbo grupių ataskaitos. Lietuvos institucijų veiklos geografinių pavadinimų tvarkybos srityje ataskaita, prie kurios rengimo prisidėjo ir Kalbos komisijos sekretoriatas, buvo įtraukta į Baltijos skyriaus ataskaitą. Sesijos metu surengtame Baltijos skyriaus ekspertų pasitarime pasidalyta informacija apie vykdomus darbus, aptarti būsimo skyriaus seminaro organizaciniai reikalai, pasirengimas UNGEEN 10-ajai konferencijai 2012 m.

Kalbos komisijoje viešėjusiems Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos aukštojo komisaro tautinių mažumų klausimais patarėjams pateikti atsakymai į klausimus dėl valstybinės ir tautinių mažumų kalbų vartojimo Lietuvoje. Ši tema aptarta ir su vėliau Kalbos komisijoje apsilankiusiu aukštuoju komisaru Knutu Vollebaeku.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai pateikta duomenų Lietuvos ataskaitai dėl Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos vykdymo, Užsienio reikalų ministerijai – informacija studijai apie Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimą.

Kalbos komisijos 2011 metų strateginiame plane numatyti darbai atlikti, planuoti rezultatai pasiekti. Svarbiausi veiksniai, padėję įgyvendinti užsibrėžtus uždavinius, buvo šie: racionalus žmogiškųjų išteklių ir asignavimų naudojimas, ilgametis norminamosios veiklos įdirbis, glaudus bendradarbiavimas su kitomis valstybės institucijomis, įvairių sričių specialistais ir kt.